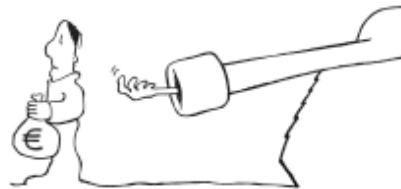


# VRAK-info

2008 – nummer 4

december 2008; januari - februari 2009  
(driemaandelijks)



VRAK-rekening: 001-1281217-20  
v.u.: Jan Hellebaut, Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

*Geen geld voor geweld*

## **VRAK – AKtie VRedesbelasting Patriottenstraat 27, 2600 Berchem**

Tel.: 03/281 68 39; GSM 0499/138855; Fax: 03/281 68 79;  
E-mail: [vrak@advalvas.be](mailto:vrak@advalvas.be); Website: [www.vrak.be](http://www.vrak.be)

Lid van



**Friends of  
the Earth**

## *Bewegingen voor vredesbelasting voor nieuwe uitdagingen*

*Van vrijdagavond 5 september tot zondagnamiddag 7 september werd in Manchester (V.K.) de twaalfde Internationale Conferentie van Oorlogsbelastingweigering en Campagnes voor Vredesbelasting gehouden. Zo'n zestig deelnemers uit dertien landen wisselden ervaringen uit over hun campagnes voor belastinggeld voor vrede en over recente ontwikkelingen en nieuwe oriënteringen in hun bewegingen.*

### **Duurzame veiligheid**

Paul Rogers, Departement Vredesstudies aan de Universiteit van Bradford, gaf een briljante toespraak over de opbouw van een duurzaam systeem van veiligheid in de 21e eeuw. Eerst vatte hij de politieke uitdagingen samen waarin we nu leven: de herbewapening, de diverse conflicten in de wereld en het traditionele oude denken over militaire benaderingen daarvan.

Vervolgens sprak hij over de nieuwe kansen die zich aanbieden: het groeiend inzicht dat de militaire aanpak niet werkt. De kloof tussen de elite van 1,4 miljard mensen en de 5 miljard armen (de kloof bestaat ook binnen de landen zelf) leidt ook tot het inzicht dat het neoliberalisme iets anders is dan een rechtvaardige economie. Zelfhulp-programma's (alfabetisering, communicatie, ...) hebben succes. Er is een groeiend besef dat de economische groei de ecologische grenzen heeft bereikt en er worden maatregelen genomen, zij het nog onvoldoende. Helaas is er tegelijkertijd een groeiende tendens om het militaire deksel op de problemen te houden en de status quo met geweld te handhaven.

We zullen moeten leren om naar duurzame en gemeenschappelijke veiligheid te kijken: dus niet via de militaire aanpak, maar door mensen en niet zozeer staten. Schuldaflossing is ook nodig. Handel moet gericht zijn op ontwikkeling (fair trade) zonder dat hulp volledig wordt uitgesloten. De uitstoot van CO<sub>2</sub> moet zeer snel worden verminderd. De militarisering kan worden gestopt door de bevolking en de vredesbewegingen.

De vredesbewegingen moeten waarheid over al deze problemen verkondigen, niet enkel aan de machthebbers, want die weten de waarheid wel maar hebben macht om hun eigen agenda, of beter de agenda van een transnationale elite, uit te voeren. Onze bewegingen moeten vooral buiten het parlement spreken, o.a. via acties op straat en in scholen, en via internet ("Open Democracies", "Common Dreams"). Hoewel de problemen voor veel mensen complex zijn of lijken, moeten we door de waarheid te zeggen profetisch spreken en nu het mogelijke voorspellen vooraleer een crisis zich aandient. Daarbij moeten we zeker focussen op de slachtoffers van oorlogen en overheidsgeld naar vredesopbouw oriënteren.

## **Problemen en mogelijkheden in de bewegingen**

In plenaire vergaderingen en in werkgroepen ging veel aandacht naar de gang van zaken in de diverse campagnes. Zowel problemen als nieuwe mogelijkheden kwamen aan bod. Diverse sprekers wezen op een verouderend ledenbestand: zo is in het V.K. 10% jonger dan 40 jaar, 61% is ouder dan 60 (en velen zijn zelfs ouder dan 80). Jongere generaties zijn niet meer vertrouwd met het historische, maar voor hen onbekende en abstracte begrip "gewetensbezwaaar". Het taalgebruik van de bewegingen sluit soms niet meer aan bij het taalgebruik van een groot deel van de bevolking. Belasting weigeren heeft voor velen doorgaans een te hoge drempel. Zelfs het woord "belasting" is niet populair. Rechtszaken kunnen de belangstelling van het grote publiek slechts tijdelijk vasthouden.

Anderzijds leeft de bevolking sterk mee met slachtoffers van geweld in het algemeen en van militair geweld in het bijzonder. Oorlog en bewapening worden als unfair aanvoeld tegenover de noden van de zwakken in onze eigen samenleving. Ook een gewetensbezwaarde in een rechtszaak kan op sympathie van pers en publiek rekenen. Een positieve petitie "Taxes for peace, not war" wordt bijna altijd wél ondertekend door het ruime publiek. Coalities met andere bewegingen werken stimulerend, ook bij jongeren. Er zijn positieve reacties als onze campagnes voor het ethisch verantwoord gebruik van belastinggeld verbanden leggen met armoede in eigen land en daarbuiten, met vragen over milieu in het algemeen en met milieuvervuiling door het leger in het bijzonder, met de schuld van de derde wereld, met solidariteit met het zuiden, met vegetarisme, met verantwoord consumeren, ... Er is een wijd verbreid be-

sef dat militarisme belastinggeld verslindt en niet efficiënt is voor vredesopbouw.

Het komt er dus op aan om de aandacht van het publiek, ook van de jongeren, te vestigen op belangrijke maatschappelijke kwesties en daarover acties op te zetten.

## **Conflicthantering**

Bijzondere aandacht ging naar een initiatief van onze Britse zustervereniging *Conscience – The Peace Tax Campaign*. Die heeft het initiatief genomen om met 11 andere (vredes-)NGO's de "Peace & Security Liaison Group" op te richten. In dit overlegorgaan zitten de 12 vredesbewegingen en een aantal ambtenaren uit diverse departementen die samen onderzoeken welke vredesopbouwende maatregelen met belastinggeld zouden kunnen worden genomen. Dit proces is langzaam van start gegaan, maar is nu zover gegroeid dat de administratie beseft dat een militaire interventie niet de enige optie is en eigenlijk niet aan vredesopbouw doet. Dit overleg kan enkel werken op vertrouwelijke basis: er wordt dus niets medegedeeld over de inhoud van de gedachtewisselingen. De ambtenaren overleggen verder met de hogere politieke echelons.

## **Werkgroepen**

In de werkgroepen werden specifieke aspecten onder de loep genomen. Een heroriëntering van de campagnes op de jeugd bracht ons direct bij de stijl van websites en connecties via Facebook en Myspace. De internationale juridische mogelijkheden werden besproken in een werkgroep onder leiding van de vertegenwoordiger van Conscience and Peace Tax International. De Peace Tax Seven hebben de juridische procedure in het V.K. doorlopen en hebben hun gewetenszaak voor het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg (Raad van Europa) gebracht. Zij wachten op de behandeling van hun zaak door het Hof.

Het volledig verslag van de conferentie zal binnenkort worden gepubliceerd op de webstek [www.cpti.ws](http://www.cpti.ws) > conferences > 2008.

---

# *Scholieren werken voor vrede in het Zuiden!*

*Op 17 oktober 2008 klopten tweeduizend scholieren uit Halle, Brussel en Lier een dagje voor het goede doel. De opbrengst is bestemd voor hun Colombiaanse leeftijdsgenoten die opkomen tegen het oorlogsgeweld, de militarisering en de gedwongen rekrutering in hun land.*

De vzw Zuiddag lanceerde de voorbije twee jaar in de regio Halle een nieuw model van Noord-Zuid educatie. Scholieren kregen van hun school één lesvrije dag om te gaan werken in een bedrijf, voor een organisatie of bij particulieren. In ruil kregen ze 30 euro, die ze overmaakten aan de vzw Zuiddag voor een concreet ontwikkelingsproject. Die vrijwillige werkdag van de studenten van de derde graad is niet alleen een dag om fondsen te werven maar past in een week van sensibilisering over de situatie van landen in het zuiden. De voorafgaande dagen kregen ze namelijk het bezoek van leeftijdsgenoten uit het Zuiden die hun vertelden over hun eigen leefomstandigheden.

Dit jaar breidde Zuiddag uit en sprongen er 20 scholen uit de provincies Vlaams-Brabant en Antwerpen op de kar om een Colombiaans jongerenproject te steunen.

## **Stop de rekrutering van kinderen en jongeren in Colombia!**

Dit was het thema van de derde editie. Colombia is diep getekend en getraumatiseerd door het aanslepende gewapende conflict tussen regering, guerrilla en paramilitairen. De samenleving is verregaand gemilitariseerd, de bevolking zit geprangd tussen het regeringsleger en gewapende groepen (zie VRAK-info 2007-4 over het bezoek van enkele Colombiaanse gewetensbezwaarden in november 2007). Dit jaar waren twaalf Colombiaanse jongeren tussen 13 oktober en 17 oktober te gast in België. Tijdens die week van mondiale vorming getuigden zij op scholen over militarisering, actieve geweldloosheid en gewetensbezwaarden in Colombia, over hun realiteit en over hoe zij dagelijks geconfronteerd worden met dit onrecht. Dit in de vorm van actieve presentaties aan leerlingen van de derde graad in Halle, Sint-Genesius-Rode, Brussel en Lier.

Op 17 oktober gingen de scholieren een dagje groenten snijden in een restaurant, frieten bakken in het rusthuis, de interne post rond dragen in een bedrijf, in een warenhuis de rekken aanvullen, prijzen schrijven op boeken in een boekhandel, gras maaien met de groendienst van de stad Halle, bestellen in een café, helpen bij het poetsen van wagens in een carwash.... De grootste werkgever voor die dag was de firma Colruyt die meer dan 200 scholieren een dagje in de winkels en stapelplaatsen liet werken. Men hoopt 50 à 60 000 euro bijeen te brengen voor de 'Acción Colectiva de Objetores y Objektoras de Conciencia' (ACOOOC). Dat is een jongerengroep uit Bogotá die opkomt voor geweldloosheid en gewetensvrijheid. Zij bieden weerstand tegen de rekrutering van kinderen en jongeren door de verschillende gewapende groepen in Colombia.



## Vormen van actie in Colombia

Vanwege de gecompliceerde Colombiaanse context hebben de jongeren daar een begeleidingsstrategie uitgewerkt voor gewetensbezwaarden en jongeren die het risico lopen gerekruteerd te worden, bestaande uit de volgende componenten:

*Affiniteitsgroepen* van jongeren die het risico lopen gerekruteerd te worden of geen militaire identiteitskaart hebben: zij ontwerpen beschermings- en communicatiestrategieën om de rekrutering tegen te gaan, ze zetten sensibiliseringsacties op om de militarisering van hun land aan te klagen en eisen de erkenning van het recht op gewetensbezwaar tegen de militaire dienstplicht.

*Juridische bijstand* aan jongeren die hun militaire dienst niet willen volbrengen, op een illegale wijze gerekruteerd werden of gediscrimineerd worden omdat ze geen militaire identiteitskaart hebben.

*Een nationaal en internationaal solidariteitsnetwerk*, bestaande uit organisaties die de wereld informeren over het gewapend conflict in Colombia en politieke druk uitoefenen op nationale en internationale instanties in gevallen van gedwongen rekrutering en geweldpleging tegen gewetensbezwaarden.

*Psycho-sociale begeleiding* van de gewetensbezwaarden en hun omgeving (familie, vrienden, school, universiteit, organisatie) zodat hun zelfvertrouwen groeit en hun sociaal netwerk verstevigt.

*Vormingsprocessen* in scholen en arme volkswijken omtrent jongerenrechten, geweldloosheid, conflicthantering en gewetensbezwaar.

*Economische alternatieven* voor gewetensbezwaarden: ze bieden financiële hulp aan risicjongeren, via het beheer van een noodfonds. Ze ontwerpen, bedrukken en verkopen 'vredes-T-shirts'. Ze nemen deel aan een netwerk van biologische en ambachtelijke projecten.

## **Uitwisseling**

De bezoekers waren Julián, Andres, Milena, Soraya, Alejandro, Alba, Alvaro, Daniel, Lukas, Nancy, Julian Mauricio en Estefania, en twee begeleiders Marisol en Maricely. Deze Colombiaanse groep splitste zich op om zo veel mogelijk scholen te kunnen bezoeken. Er kwamen telkens minimum twee Colombianen per school op bezoek. Eerst gaven ze een presentatie van 2 uur en vervolgens een workshop (educatief spel) om de leerlingen actiever bij de zaak te betrekken.

Met behulp van tolken die simultaan vertaalden, was het mogelijk voor de leerlingen om te communiceren met de Colombianen. De betrokkenheid en het enthousiasme, zowel van de Colombianen als van de Belgen, was zeer groot.

Deze uitwisseling werd gesponsord door de Vlaamse Gemeenschap, de Koning Boudewijnstichting, stadsbesturen, scholen, Volens en enkele bedrijven.

Meer informatie: [www.objecioncolombia.org](http://www.objecioncolombia.org), [www.zuiddag.be](http://www.zuiddag.be) en [www.vrak.be](http://www.vrak.be)  
> tijdschrift > 2007/4 en 2008/1.

## **Vrolijke en vredevolle Kerst**

VRAK wenst alle lezers, donateurs, sympathisanten, actievoerders, vrijwilligers, politici, ... een fijn kerstfeest en een gelukkig, vreugdevol en vooral vredevol 2009.

VRAK zou ook graag het jaar 2008 financieel vrolijk en vreugdevol willen afsluiten. Helaas zijn er nog een aantal facturen te betalen. Bovendien bezorgde ons sociaal secretariaat ons namens de RSZ (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid) een vordering van 3590 € voor de terugbetaling van een korting op de werkgeversbijdragen die het sociaal secretariaat ons - ten onrechte - zelf had toegekend voor de jaren 2004-2007.

Graag zouden we dan ook een bezoekje krijgen van de kerstman. Stuur u hem met een gift naar rekening 001-1281217-20 van de Actie Vredesbelasting?

Langs deze weg spreken we ook graag onze dankbaarheid uit t.a.v. onze donateurs: dank zij uw voortdurende ondersteuning kunnen we onze werking voortzetten.

# *Is geweldloze actie gevaarlijk?*

In februari 2008 toonde de Iraanse regering een fictievideo over het gevaar van buitenlandse samenzweringen tegen de staat. Eén van de sterren was een mysterieuze Amerikaan, Gene Sharp genaamd, die werd voorgesteld als een infiltrant van de CIA. In Juni 2007 beschuldigde de Venezolaanse President Hugo Chavez diezelfde G. Sharp ervan onrust te veroorzaken in Venezuela. Vorig jaar arresteerden de Vietnamese autoriteiten verscheidene opposanten die een boek verspreidden dat door G. Sharp was geschreven. In 2005 werden in Moskou twee boekhandels vernield die de Russische vertaling van datzelfde boek verkochten. Het mikpunt van al die intriges en vijandigheid woont in een bescheiden huis in Boston (V.S.), is meer dan 80 jaar oud en loopt gekromd met een stok.

Hij is bijna onbekend bij het Amerikaanse publiek en heeft geen enkele band met regeringen of inlichtingendiensten, maar wordt verafschuwd door dictatoriale regimes en gerespecteerd door oppositieactivisten in de hele wereld omdat hij een democratische dageraad naderbij brengt.

Gene Sharps talrijke werken over geweldloze weerbaarheid werden bestuurd door activisten in Zimbabwe, Birma, Rusland, Venezuela, Iran e.a. Zijn bescheiden boek (92 blz.) *From Dictatorship to Democracy* is vertaald in minstens 28 talen, en is gebruikt door bewegingen die regeringen van Servië, Oekraïne, Georgië en Kirgizistan hebben omvergeworpen. Zijn hoofdwerk (902 blz.) *Politics of Nonviolent Action* werd gepubliceerd in 1973.

Alhoewel geweldloosheid altijd een belangrijke rol heeft gespeeld in de geschiedenis, is Gene Sharp een van de eerste geleerden die een samenhangend beeld van diverse bewegingen heeft gegeven, van de strijd voor de burgerrechten in de Verenigde Staten tot de opstanden in Oost-Europa. Activisten vinden in zijn werken campagneplannen en tactieken om dictatoriale regimes zenuwachtig te maken. Sharp waarschuwt dat verzet gewelddadige repressie kan uitlokken en dus zorgvuldige planning vereist, maar verzekert ook dat elke dictatuur uiteindelijk zal ineenstorten als zijn onderdanen weigeren te gehoorzamen. Hij biedt een lijst van 198 geweldloze strijdmethoden aan, gaande van namaakverkiezingen en straattheater, tot het kiezen van symbolische kleuren zoals bij de oranjerevolutie in Oekraïne.

Sharp is geboren in de staat Ohio in 1928. Als leerling op de middelbare school was hij al gefascineerd door de vraag hoe hij verzet zou plegen tegen totalitaire regimes zoals dat van de nazi's. In 1951 behaalde hij zijn master's diploma in sociologie en in 1968 een doctoraat in de politieke wetenschappen in Oxford (V.K.) Hij bleef zijn hele leven lang studeren op Mohandas Gandhi en de Indiase onafhankelijkheidsstrijd. In de jaren '50 bracht hij 9 maanden in de gevangenis door omdat hij weigerde militaire dienst te vervullen in de Koreaanse Oorlog. Later verhuisde hij naar Noorwegen om te bestuderen hoe plaatselijke leraren geweldloze methoden gebruikten om het pronazistische Quisling-regime te verzwakken. In 1965 werd hij onderzoeker in internationale studies aan de Harvard University en in 1983 stichtte hij het Albert Einstein Institute, waarvan de naam verwijst naar de beroemde fysicus die sterk geïnteresseerd was in geweldloze weerstand.

---